

Poštovani gospodine predsjedni e Skupštine TK,
poštovane dame i gospodo poslanici,
poštovani gosti,
predstavnici medija.

Dozvolite mi da se na po etku zahvalim dosadašnjoj vladi na rezultatima i zaželim puno sre e u budu em profesionalnom angažmanu.

Poštujem i koalicioni dogovor i usaglašene principe funkcionisanja vlasti Tuzlanskog kantona, kao i prioritete, strateške, razvojne ciljeve Kantona u narednom etverogodišnjem periodu, a prvenstveno poštujem i interese i potrebe građana dozvolite da izložim okvir mog rada i djelovanja Vlade Tuzlanskog kantona u mandatu koji nam je povjeren.

Na samom po etku ukratko bih podcrtao nekoliko ključnih podataka koji ilustruju, slobodno mogu konstatovati, veoma, veoma teško ekonomsko i socijalno stanje na Tuzlanskom kantonu. Takvo stanje je ujedno i okruženje u kojem ova Vlada zapo inje svoj mandat.

Prema procjenama:

- Na području Tuzlanskog kantona živi oko pola miliona stanovnika što ini 22 posto stanovništva Federacije BiH. Me utim, u eš e Tuzlanskog kantona u bruto društvenom proizvodu FBiH iznosi oko 15 posto, što ukazuje na zna ajno zaostajanje ovog regiona za federalnim prosjekom.
- Na dan 6.2 2011:
- broj registrovanih nezaposlenih osoba na Kantonu, iznosi 92.562 (PIO podaci, Služba za zapošljavanje!!!) i stalno se pove avava, odnosno registrirana stopa nezaposlenosti iznosi 53,1 posto!
- broj penzionera iznosi 64.829 i stalno se pove avava

- broj zaposlenih iznosi 92.695 i stalno se smanjuje
- Prema istraživanjima, oko 25 posto stanovništva se nalazi u stanju općeg siromaštva, a procenat ekstremnog siromaštva u Tuzlanskom kantonu iznosi oko 20 posto!

Pored toga, evidentni su i drugi zabrinjavajući trendovi:

- Negativan prirodni priraštaj
- Pad budžetskih prihoda
- Akumulirani budžetski deficit,

kao i podatak da je broj pokrenutih stečajnih postupaka u Kantonu najveći u FBiH.

Navedeni podaci pokazuju da veoma teško stanje i stalno zaostajanje u razvoju Tuzlanskog kantona nisu samo posljedica rata, zatečenih problema u privredi i evidentne saobraćajne blokade, nego i posljedica nedostatka sistemskog pristupa u radu i nedovoljnog zalaganja najodgovornijih nosilaca vlasti u prethodnom periodu.

U potpunosti smo svjesni prepreka i problema s kojima ćemo se susresti u narednom periodu.

Strateški ciljevi razvoja Tuzlanskog kantona su jasni i definisani, a predstavljaju temelj osnovu našeg djelovanja u mandatnom periodu.

Do 2014. godine naši ciljevi se prije svega odnose na ubrzanje ekonomskog rasta, razvoj ljudskih resursa i unapređenje kvaliteta života građana, kreiranje prepoznatljivog imidža Tuzlanskog kantona uz postizanje uravnoteženog razvoja na cijelom njegovom području, kao i postizanje društvenog konsenzusa i jačanja institucionalnih kapaciteta za razvoj.

Prevedeno na jednostavan i svim građanima razumljiv jezik: Mi želimo stabilan budžet Tuzlanskog kantona, povećati broj zaposlenih, zaštititi socijalno najugroženiji dio stanovništva, izvršiti reformu obrazovanja i javne uprave, izgradnjom putne infrastrukture razbiti saobraćajnu blokadu kantona, ekonomski povezati naš kanton sa regijama iz okruženja.

Mi zapravo pokušavamo naći odgovor na pitanje: kako u narednom periodu obezbijediti adekvatno punjenje budžeta i održavanje osnovnih funkcija kantona u uslovima iskazanog deficita budžeta iz prethodnog perioda. To je po etni uslov za realizaciju ostalih ciljeva.

Izrada Budžeta za 2011 godinu je prvi i najveći izazov nove Vlade.

Kako podstaknuti privredni razvoj i kako trošiti budžetska sredstva sa najvećim pozitivnim efektima?

Recesija u kojoj se nalazimo neminovno dovodi do deficita budžeta ukoliko rashodi i reforme sa pozicije štednje ne prate tokove recesije, jer sa opadanjem ekonomskih aktivnosti, zarada i zaposlenosti, opadaju i poreski prihodi.

Naša ekonomska kriza nije uvezena i ciklična, ona je strukturalna i politička.

Recesija je krizu dovela do usijanja, jer je naša kriza dugo vremena amortizovana sredstvima privatizacije i prihodima od PDV-a.

Stoga, u stvarnosti je potpuno razumljivo da naš prvi prioritet mora biti i ostati novo zapošljavanje i kreiranje novih radnih mjesta!

Usvojena Strategija zapošljavanja kantona nudi odgovor na naše prioritete, ali samo pod uslovom da se napravi i realizuje Akcioni plan za rješavanje pitanja novog zapošljavanja sa konkretnim rješenjima, odgovornim nosiocima i rokovima.

Pri tome treba imati na umu da će biti potrebno tražiti i pronalaziti različita rješenja:

- § potrebno je tražiti rješenja za stabilne firme koje pozitivno posluju i imaju osvojena tržišta, ali im treba podrška i podsticaj da krenu u dodatna investiranja, za što treba i poduzetni ke hrabrosti;
- § osim toga, potrebno je na i rješenja i za firme koje su visoko zadužene bez obrtnih sredstava, sa jedva održivom proizvodnjom, za koje obi no kažemo da « uvaju postoje a radna mjesta». U tim firmama, u pravilu je i najve i broj radnika koji su stekli uslove za penziju, ali koji to ne mogu ostvariti zbog neupla enih doprinosa. Njihovim odlaskom u penziju otvorio bi se prostor za zapošljavanje novih, prije svega mladih osoba i tako smanjio ukupan broj lica koje traže posao.

Na podru ju kantona danas imamo 30 neprivatizovanih državnih preduze a sa kapitalom od 350 miliona maraka i velikim obavezama zbog neupla enih poreza i doprinosa. Dovršetak privatizacije ovih firmi mora se riješiti u toku ovog mandata, prije svega pronalaženjem rješenja za njihovu sanaciju, radi privatizacije, a ako to ne uspije, onda i i u postupak ste aja ili likvidacije.

Za ve ranije privatizovana preduze a, bit e potrebno izvršiti rigorozniju kontrolu izvršenja obaveza iz ugovora privatizacije uz naglašenu odgovornost KAP-a i njeno statusno prepozicioniranje.

Razvoj malih i srednjih preduze a je realna opcija za kanton, u smislu stvaranja uslova za novo zapošljavanje. To je dugoro an proces iji se rezultati ne mogu ostvariti u kratkom periodu, tako da se ovaj proces mora zapo eti bez odlaganja. Zbog toga e biti potrebno izvršiti reorganizaciju postoje eg Ministarstva za obnovu, razvoj i povratak u Ministarstvo za razvoj i poduzetništvo, s tim da se odjeljenje za povratak sistematizuje u okviru Ministarstva za rad i socijalnu politiku.

Poticanjem razvoja privrede Tuzlanskog kantona planiramo omogućiiti zadržavanje postojećih i povećanje broja novih radnih mjesta. Namjeravamo smanjiti obim sive ekonomije tzv. «rada na crno» i to planiranim, sinhronizovanim i koordiniranim djelovanjem svih nadležnih institucija: inspeksijskih organa, finansijske policije i tužilaštva, kao i poticajnim mjerama za legalizaciju rada u ovom sektoru.

Imperativ ove Vlade je dati adekvatnu podršku kreiranju povoljnijeg poslovnog okruženja u Tuzlanskom kantonu u koordinaciji sa Vladama na nivou države i Federacije Bosne i Hercegovine. Nužno je angažovati sve instrumente podrške preduzetnicima Tuzlanskog kantona, osloniti se na postojeće uspješne instrumente koji su rezultati oigledni i pružiti im još ve u podršku.

Me utim, potrebno je stvarati i nove mehanizme podrške preduzetnicima. Radiemo na identifikaciji i uklanjanju administrativnih prepreka koje onemogućavaju brži razvoj poduzetništva kako bismo povećali efikasnost malih i srednjih preduzeća. Preduzetnici žele bolju, bržu i jasniju informaciju, žele uštedjeti vrijeme koje troše na kompleksne administrativne procedure, žele olakšan pristup finansijama - njihove potrebe su jasno definisane, na nama je da im pomognemo!

Ova Vlada će raditi na stvaranju institucionalne infrastrukture za povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća, podržavaju i realizaciju novih ideja i pružanjem pomoći pri pronalaženju finansijskih sredstava za njihovu sprovedbu. Podržaćemo ulazak malih i srednjih preduzeća u oblast tehnološki napredne proizvodnje, podržati dalji rast i razvoj naprednih preduzeća, kao i asocijativno, partnersko i klustersko povezivanje malih i srednjih preduzeća. Kanton će stvarati institucionalni okvir za internacionalizaciju MSP, u cilju rasta izvoza, povezivanja sa stranim firmama, otvaranja za prenos licenci i tehnologija.

U svrhu poticaja razvoja i zadržavanja postoje ih, te otvaranja novih radnih mjesta u malim i srednjim preduze ima, Vlada e, izme u ostalog, inicirati aktivnosti na smanjenju fiskalnog optere enja firmi, a koja su u nadležnosti kantona.

Poduze emo sve aktivnosti da Razvojna banka FBiH, što prije otvori svoju poslovnicu u Tuzli.

Pokrenu emo sve raspoložive mehanizme u Kantonu na ubiranju pripadaju ih prihoda od direktnih poreza u TK. Pove anjem obuhvata naplate pripadaju ih javnih prihoda mogu e je sprovesti aktivnosti smanjenja fiskalnih optere enja firmi.

Insistira emo na pravednoj i zakonitoj raspodjeli javnih prihoda od indirektnih poreza u Federaciji BiH, a u interesu Tuzlanskog kantona, primjenom važe ih kriterija iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH.

U saradnji sa Parlamentom i Vladom FBiH, te organima JP Elektroprivreda BiH, sara iva emo na realizaciji projekta konsolidacije poslovanja i modernizacije proizvodnje uglja, intenziviranju projekata izgradnje elektroenergetskih objekata, a posebno objekata za proizvodnju elektri ne energije. Pored toga, Vlada e inicirati aktivnosti i stvarati poticajno okruženje za realizaciju projekata energetske efikasnosti i energetskog menadžmenta, i u tom pravcu izgra ivati svoje kapacitete.

Razvoj infrastrukture - putne, telekomunikacione, i druge, je preduslov za povoljno poslovno okruženje i povezivanje svih op ina Kantona, naro ito njegovih ruralnih dijelova, sa drugim centrima u regionu. U onim dijelovima u kojima takva infrastruktura ve dobrim dijelom postoji podsticati emo

uspostavljanje industrijskih zona i poduzetnikih inkubatora. Sredstva za sufinansiranje takvih razvojnih projekata nastojati ćemo obezbijediti iz predpristupnih fondova EU ili fondova drugih bilateralnih donatora u Bosni i Hercegovini.

Potrebno je završiti projekte uređenja prilaza i ulaza u Tuzlu, a od Vlade FBiH tražimo hitne i konkretne aktivnosti za potaknuti izgradnju auto ceste Tuzla - Orašje - rijeka Sava. Da bi unaprijedili kvalitet života građana, neophodno je raditi i na sanaciji i osavremenjivanju dionice puta Tuzla - Sarajevo te projektovanju i izgradnji priključka grada Tuzle na koridor Vc. Nama je od vitalnog značaja izlazak na Savu, a to moraju prepoznati i Federacija i država. To je naš najbliži put do izvoznih tržišta!

Za unapređenje kvaliteta života građana Kantona nastaviti ćemo raditi na razvoju ljudskih resursa. Ovo je proces koji zahtijeva prije svega ulaganje u razvoj i podizanje kvaliteta u obrazovanju na svim nivoima, zdravstvenom sektoru, podizanje kvalitete socijalne zaštite, i na kraju, ali nikako manje važnih - kulture i sporta u Tuzlanskom kantonu.

U tom kontekstu, želimo prije svega prenijeti nadležnosti i pripadajuća sredstva općinama za kreiranje politika, upravljanje, finansiranje i unapređenje predškolskog i osnovnog obrazovanja u skladu sa federalnim Zakonom o principima lokalne samouprave. S tim u vezi, predložimo i formulu «finansiranja škola po pedagoškim standardima», kako bi se finansiranje predškolskog i osnovnog obrazovanja vršilo po jedinstvenim kriterijima u Kantonu i omogućilo funkcioniranje svih javnih predškolskih i osnovnih ustanova.

Na ovaj način se srednje i visoko obrazovanje staviti u fokus djelovanja Vlade. S tim u vezi je potrebno ostvariti nastojanja o povećanju upisa u srednje škole do 90 posto, a uz istovremeni razvoj fleksibilnijeg, manje

specijaliziranog srednjoškolskog obrazovanja koje će se brzo prilagođavati potrebama tržišta rada.

Mnogo se govori o neusklađenosti postojeće radne snage sa zahtjevima tržišta rada, što je zasigurno jedan od prioritarnih zadataka, ali ujedno moramo razmišljati o potrebama koje ćemo imati u narednih deset-dvadeset godina kako bi dočekali doba koje tek dolazi. Moramo se pripremati za radna mjesta koja danas još uvijek ne prepoznajemo i omogućiti novim generacijama brzo zaposlenje.

S tim u vezi biće potrebno inovirati školske planove i programe, poboljšati kvalitet i modernizirati obrazovanje naglašavajući i potrebu za informatičkom pismenošću.

Tuzla je univerzitetski centar s tradicijom obrazovanja dobrih stručnjaka u ključnim oblastima za privredu. Da bismo imali konkurentnu privredu moramo imati obrazovanu radnu snagu.

Prioritetni cilj jeste poticanje i jačanje saradnje Univerziteta u Tuzli i industrije koja je sada veoma slaba. Raspoložive kapacitete u industriji, i ne samo industriji nego i u savremeno opremljenim centrima koji stoje na usluzi preduzećima, potrebno je angažovati za usavršavanje stručnih profila koji se obrazuju na Univerzitetu u Tuzli i njihovo prilagođavanje potrebama tržišta rada.

Vlada će podržati proces akreditacije i certifikacije Univerziteta kao i projekat izgradnje kampusa koji će biti jedan od najznačajnijih dugoročnih strateških projekata za kanton i grad Tuzlu, na čijem području će kampus biti izgrađen.

Kao podršku saradnji Univerziteta i privrede, a u cilju obezbjeenja transfera modernih tehnologija, podržati emo inicijativu za formiranje inovaciono-tehnološkog centra pri Univerzitetu.

U toku mandata raditi emo na formiranju posebnog fonda za istraživanje i razvoj kantona, jer je u modernom društvu uloga univerziteta kao inicijatora, generatora i promotora novih ideja, nezamjenljiva. Promjene u modernom društvu takvog su intenziteta da je neophodno promijeniti i sam Univerzitet kako bi tim promjenama mogao odgovoriti.

Potrebno je organizirati Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona kao samostalnu upravnu ustanovu orijentisanu na unapređenje stanja u obrazovanju, a prosvjetnu inspekciju organizaciono uključiti u kantonalnu upravu za inspekcijske poslove.

U oblasti socijalne zaštite, Vlada e raditi na usvajanju novih zakonskih rješenja za provođenje politike kojom bi se socijalna davanja ciljno usmjeravala, kako najugroženijim kategorijama korisnika, tako i u pravcu zaštite porodice, prije svega majki, trudnica, porodilja i maloljetne djece!

U narednom periodu u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima boraca stvarati emo uslove za ispunjavanje svih obaveza iz ovog zakona prema borcima i bora koj populaciji sa posebnim akcentom na njihovu socijalnu sigurnost i zapošljavanje.

Zdravlje je jedan od bitnih temelja kvaliteta života, kako pojedinaca, tako i zajednice u cjelini. Insistirati emo na stvaranju uslova da pacijenti mogu izabrati da li e biti registrovani i lijeeni u domu zdravlja, odnosno drugoj ustanovi, koja im više odgovara. Poboľjšati emo ili proširiti usluge koje se

pružaju pacijentima u sklopu programa porodi ne medicine. Garantovati emo osnovni paket prava na zdravstvenu zaštitu.

Nova vlada e instistirati na ostvarivanju najtješnje saradnje sa sindikatima, kako u privrednim, tako i u društvenim djelatnostima na principima protokola o me usobnoj saradnji potpisanog sa Savezom samostalnih sindikata BiH.

Nastavit emo i intenzivirati saradnju sa nevladinim organizacijama i udruženjima mladih, u kojima prepoznajemo naše partnere i sa kojima zajedno možemo realizovati pojedine projekte.

Korupcija i organizovani kriminal zajedno predstavljaju osnovni uzrok siromaštva i sve ja eg raslojavanja u TK. Zbog toga je neophodno operativno planirati rad inspekcijских i drugih nadležnih službi radi otkrivanja, gonjenja i sankcionisanja nosilaca korupcije, te stalno kontrolisati njihov rad. Vlast mora institucionalnom i funkcionalnom snagom štititi opšti interes i sprije iti pojave „vladanja“ malog broja mo nih pojedinaca i političkih elita u korist njihovih vlastitih i partikularnih interesa.

Kao preduslov za sprovedbu našeg etverogodišnjeg programa, neohodna i je i racionalizacija i unapre enje rada javne uprave. Nova Vlada prvo treba uraditi reorganizaciju svoje strukture tj. ministarstava.

Nadalje, potrebno je izraditi i realizirati akcione planove ministarstava u Vladi TK, a u skladu sa usvojenom Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona. Tome mora da prethodi ja anje institucionalnih kapaciteta za razvoj i usvajanje novih metodologija rada sa fokusom na pove anje nivoa stru nosti i odgovornosti.

Efikasnost rada kantonalne uprave mjeri se kroz njen doprinos rastu zaposlenosti i BDP-a, investicija, izvoza i boljeg standarda života. Racionalizaciju uprave ćemo provesti u cilju efikasnijeg rada i smanjenja broja zaposlenih, prije svega penzionisanjem.

Nužno je provesti mjere štednje na svim stavkama, kao i smanjenje i ukidanja značajnog broja privilegija koje se vežu za rad institucija vlasti.

Uravnotežen ekonomski razvoj TK je naš stalan zadatak. Zbog toga je neophodno jačati i razvijati ekonomsku samoodrživost „rubnih“ općina kroz projekte samozapošljavanja i ruralnog razvoja. U ovim općinama sagleda ćemo mogućnosti formiranja industrijskih zona i poduzetnikih inkubatora, uz podršku u traženju izvora finansiranja.

Vrijeme u kome živimo od nas zahtjeva efikasniji pristup zaštiti naših okoline.

Zbog karaktera industrije i zagađenosti voda naš Kanton spada među ekološki najzagađenije kantone. Stoga je nužno maksimalno afirmirati princip „zagađivač plaća“ kao uslov za obezbjeđenje dodatnih sredstava u borbi za stvaranje i održavanje zdrave sredine. U tom pravcu povećati ćemo naplatu sredstava od koncesija.

Pored zaštite izvorišta pitke vode, voditi ćemo aktivnosti na daljnjoj zaštiti akumulacije jezera Modrac, te formiranja katastra zagađivača u TK.

Imajući u vidu činjenicu da su ulaganja u obnovu i razvoj poljoprivrede dala određene rezultate, a polazeći od strateškog značaja ove grane privrede za TK, nastaviti ćemo sa izdvajanjem sredstava kako u primarnu poljoprivrednu proizvodnju, tako i u projekte prerađivačkih kapaciteta. Posebnim poticajima i naknadama inicirati ćemo konkretne mjere zaštite domaće poljoprivredne proizvodnje. Formiranjem kantonalnog distributivnog centra treba obezbjeđiti otkup tržišnih viškova hrane i njihov plasman prije svega u tržišne centre na području TK i šire.

U okviru nadležnog ministarstva nastaviti ćemo sa aktivnostima na zaštiti i korištenju šumskih resursa na području TK, prije svega u cilju obezbjeđenja sirovina za proizvodnju u drveno-prerađivačkoj industriji.

Poznato je da bez stranih ulaganja i daljnjeg oslonca na međunarodne izvore finansiranja nema ekonomskog razvoja na ovim prostorima. Konkretnim potezima moramo stvarati uslove za privlačenje stranog kapitala i njihovo ulaganje na području Tuzlanskog kantona.

Ekonomska saradnja sa razvijenim regijama mora biti u funkciji podsticanja privredne saradnje, pronalaženja stranih investitora i realizacije zajedničkih projekata. Stvoriti ćemo uslove da kvalitetnije koristimo sredstva IPA fondova, koja su na raspolaganju za tranzicijsku pomoć u izgradnji institucija i za prekograničnu saradnju. Pored IPA sredstava, nastojamo da se uključimo i u druge programe u kojima mogu učestvovati BiH institucije, poput razvojnih programa pojedinih država EU, Svjetske banke, itd.

Za realizaciju prezentiranih ciljeva bit će nam neophodna i podrška medija, u cilju objektivnog informisanja javnosti o problemima sa kojima se susrećemo, ali i rezultatima koje postižemo. Do sada smo sa predstavnicima medija imali korektnu saradnju i očekujem da se takav odnos i nastavi. Naša obaveza je da budemo otvoreni u svom radu, te da poštujemo rad medija.

Naš najveći protivnik za realizaciju razvojnog programa ove Vlade jeste vrijeme koje nam je potrebno. Stoga će se Vlada u 2011. godini fokusirati na konsolidaciju budžeta i pripremu akcionih planova za socio-ekonomski razvoj Kantona, uz očekivanje da ćemo od 2012. godine pristupiti realizaciji planiranih aktivnosti.

Da bismo uspješno sproveli ovaj program, potreban nam je zajednički rad svih; potrebno nam je stabilno političko okruženje za nesmetano funkcionisanje zakonodavne i izvršne vlasti uz punu zaštitu ljudskih prava, uz supremaciju interesa građana nad političkim

interesima, profitnim interesima, grupnim i pojedina nim interesima, a sve kako bismo postigli zajedni ki definisane razvojne ciljeve.

Dozvolite mi da završim podsje aju i sve nas da su tri klju na cilja ove Vlade stvaranje uslova za otvaranje novih radnih mjesta, socijalna sigurnost najugroženijih i stabilnost budžeta.

HVALA!

Tuzla, 10.02.2011.